

PENSIONÄRER I NORDEN

– exempel på gränshinder

Genom ett unikt och målinriktat politiskt samarbete är de nordiska länderna på väg att göra Norden till den mest integrerade regionen i världen. En viktig del av detta samarbete är att ta bort gränshinder.

Trots ökade insatser på området finns det fortfarande utmaningar och omständigheter som gör det besvärligt för innevånare och verksamheter att röra sig fritt över gränserna.

Några av dessa omständigheter drabbar pensionärer och andra specifika grupper. Du kan exempelvis stöta på problem om du äger ett fritidshus i Sverige när du inte är fast bosatt i landet. Du kan som funktionshindrad också uppleva problem när du ska ha hjälp från offentlig sektor för att korsa gränser.

Enbart genom fortsatt samarbete kan de nordiska länderna lösa de utmaningar som är kopplade till gränshinder och nå deras gemensamma mål om att skapa ett öppet och välintegrerat Norden.

OLÖST GRÄNSHINDER

Samordningsnummer för utländska fritidshusägare i Sverige

Utländska fritidshusägare i Sverige upplever problem med att teckna bland annat el-, tele- och internetavtal på grund av att de varken har personnummer eller samordningsnummer. Även om detta problem rör en begränsad grupp av människor så visar detta ändå tydligt på konsekvenserna av avsaknad av ett personnummer, i synnerhet i Sverige där system för service, tjänster och handel är uppbyggt på personnummer.

Läs mera om hindret som nr. 14-122 i gränshinderdatabasen på norden.org/granshinder.

OLÖST GRÄNSHINDER

Färdtjänst för funktionshindrade

De nationella reglerna om rätt till färdtjänst gör det dyrt och besvärligt för personer med funktionshinder att resa inom Norden. Problemet beror delvis på att beslut om rätt till färdtjänst görs av olika organ och på olika nivåer i de nordiska länderna.

Läs mera om hindret som nr. 14-136 i gränshinderdatabasen på norden.org/granshinder.

Norden väntar på dig

Hallå Norden är Nordiska ministerrådets informationstjänst för dig som flyttar, jobbar och studerar i Norden

norden.org/halla

POHJOISMAALAISET ELÄKELÄISET

– esimerkkejä rajaesteistä

Pohjoismaat tekevät ainutlaatuista ja määrätietoista poliittista yhteistyötä, jotta Pohjolasta tulisi maailman integroiduin alue. Yhteistyön tärkeänä osana on rajaesteiden poistaminen.

Vaikka rajaestetyö on tehostunut, Pohjoismaissa on yhä haasteita ja olosuhteita, jotka vaikeuttavat asukkaiden ja yritysten vapaata liikkuvuutta maiden välillä.

Osa haasteista koskettaa juuri eläkeläisiä ja muita erityisryhmiä. Henkilö saattaa törmätä ongelmiin esimerkiksi silloin, kun hän omistaa Ruotsissa vapaa-ajanasunnon mutta ei asu maassa vakituisesti. Vammaiset taas saattavat kohdata ongelmia, jos he tarvitsevat julkisen sektorin apua rajan yli kulkiessaan.

Ainoastaan yhteistyötä jatkamalla Pohjoismaat voivat ratkaista haasteet, jotka liittyvät rajaesteisiin sekä maiden yhteiseen tavoitteeseen avoimen ja tiiviisti yhdentyneen Pohjolan luomisesta.

RATKAISEMATON RAJAESTE

Väliaikaisen henkilötunnuksen myöntäminen ulkomaalaisille vapaa-ajanasunnon omistajille Ruotsissa

Ruotsalaisen vapaa-ajanasunnon omistavilla ulkomaalaisilla on ongelmia esimerkiksi sähkö-, puhelin- ja internetliittymän avaamisessa, koska heillä ei ole tilapäistä tai pysyvää ruotsalaisista henkilötunnusta. Vaikka ongelma koskee rajallista ihmisjoukkoa, se on silti selkeä osoitus henkilötunnuksen puutteen seurauksista yhteiskunnassa, jossa palveluihin ja kaupantekoon liittyvät järjestelmät perustuvat henkilötunnukseen.

Esteestä nro 14-122 voi lukea lisää rajaestetietokannasta:
norden.org/rajaestetietokanta

RATKAISEMATON RAJAESTE

Vammaisten kuljetuspalvelu

Pohjoismaiden kansalliset määräykset, jotka koskevat oikeutta kuljetuspalveluihin, tekevät vammaisten matkustamisesta kallista ja hankalaa. Ongelma johtuu osittain siitä, että kuljetuspalvelua koskevat päätökset tehdään eri Pohjoismaissa eri elimissä ja hallintotasoilla.

Esteestä nro 14-136 voi lukea lisää rajaestetietokannasta:
norden.org/rajaestetietokanta

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

POHJOLA ODOTTAA SINUA

Haloo Pohjola on Pohjoismaiden ministerineuvoston neuvontapalvelu sinulle, joka työskentelet, opiskelet tai muutat Pohjoismaissa.

norden.org/haloo Pohjola

Norræna
ráðherranefndin

LÍFEYRISÞEGAR Á NORÐURLÖNDUM

– dæmi um stjórnsýsluhindranir

Með einstöku og markvissu pólitísku samstarfi eru Norðurlöndin að verða eitt samþættasta svæði í heimi. Mikilvægur þáttur í samstarfinu er að ryðja stjórnsýsluhindrunum úr vegi.

Þrátt fyrir stóraukið starf sem miðar að því að fjarlægja stjórnsýsluhindranir eru enn ýmis ljón í vegi einstaklinga og fyrirtækja sem flytja sig yfir innri landamæri Norðurlanda.

Sumar þessar kringumstæður bitna einkum á lífeyrisþegum og öðrum hópum. Til dæmis getur verið vandasamt að eiga sumarbústað í Svíþjóð ef eigandinn er ekki búsettur þar. Þá getur fólk með fötlun lent í vandræðum þegar það þarfnast aðstoðar hins opinbera við að ferðast yfir landamæri.

Aðeins með áframhaldandi samstarfi geta löndin tekist á við áskoranir sem skapa stjórnsýsluhindranir og náð sameiginlegum markmiðum um opin og samstillt Norðurlönd.

ÓLEYST STJÓRNSÝSLUHINDRUN

Samræmingartala fyrir erlenda eigendur sumarbústaða í Svíþjóð

Erlendir eigendur sumarbústaða í Svíþjóð eiga í erfiðleikum með að skrá sig fyrir rafmagni, sjónvarpi og nettengingu þar sem þeir hafa hvorki sænska kennitölu né svonefnda samræmingartölu. Þó að vandinn snerti aðeins lítinn hóp sýnir hann glöggt afleiðingar þess að hafa ekki gilda kennitölu, einkum í Svíþjóð þar sem kennitala er forsenda þess að fá þjónustu og stunda viðskipti.

Lesið meira um málið undir númerinu 14-122 í gagnagrunninum yfir stjórnsýsluhindranir á www.norden.org/stjórnsýsluhindranir

---

ÓLEYST STJÓRNSÝSLUHINDRUN

Samgönguþjónusta fatlaðra

Reglur landanna um rétt til samgönguþjónustu gera að verkum að það er kostnaðarsamt og flókið fyrir einstaklinga með fötlun að ferðast innan Norðurlanda. Vandinn stafar að hluta til af því að rétturinn til samgönguþjónustu er skilgreindur af mismunandi stofnunum og á mismunandi stjórnsýslustigum í norrænu löndunum.

Lesið meira um málið undir númerinu 14-136 í gagnagrunninum yfir stjórnsýsluhindranir á www.norden.org/stjórnsýsluhindranir

Norðurlöndin bíða þín!

Halló Norðurlönd er upplýsingaþjónusta Norrænu ráðherra-
nefndarinnar fyrir þá sem flytja, vinna eða fara í nám á
Norðurlöndunum.

norden.org/hallonordurlond

